

Акредитација студијског програма

ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ

ДРУМСКИ САОБРАЋАЈ

Назив предмета:
Шифра предмета: 12457
Број ЕСПБ: 5
Статус предмета:
Услов:
Циљ предмета:

МАШИНСКИ ЕЛЕМЕНТИ

Упознавање студената о толеранцијама, еластичним елементима, преносницима, вратилима, зупчаницима, лежајевима, спојницама, кочницама и другим елементима који чине сложени технички систем.

Исход предмета:
Оспособљавање за самостално пројектовање машинских елемната и склопова који се утређују у моторна возила. Поступци и методе остваривања међусобних веза елемената за успешно и поуздано функционисање сложених техничких система.

Садржјај предмета:
Теоријска настава: 1. Општи део, 2. Обликовање машинских елемената, 3. Радна оптерећења машинских елемената у експлоатационим условима, 4. Одређивање критичних напонских стања у машинским елементима на моторним возилима. Динамичка издржљивост. Смитов дијаграм. 5. Стандардни бројеви и толеранције. 6. ИСО систем налагања дужинских мера. 7. Навојни спојеви. 8. Напони у навојцима навојних преносника. 9. Осовинице и чивије. 10. Спојеви вратила и елемената. 11. Спојеви помоћу посебних облика елемената. 12. Еластични елементи. 13. Преносници снаге. 14. Каишни и ремени парови. 15. Радни напони у каишими и ременима. 16. Зупчасти преносници-општи део. 17. Цилиндрични еволвентни зупчаници. 18. Зупчаници са правим, косим и стреластим зупцима. 19. Носивост цилиндричних еволвентних зупчаника. 20. Прорачун носивости цилиндричних зупчаника по кротријуму чврстоће бокова и подножја зубаца. 21. Материјал за израду зупчаника. 22. Конични зупчасти парови. 23. Оптерећење и напрезање коничних зупчастих парова. 24. Пружни зупчасти парови. 25. Оптерећење пужних парова. 26. Ланчани преносници. 27. Осовине и вратила. 28. Котрљајни лежајеви. 29. Клизна лежишта. 30. Спојнице и кочнице-основни задатак и подела. 31. Нераздвојиве, круте спојнице. 32. Прорачун кочница, задатак и подела. 33. Пројектовање уз помоћ рачунара улежиштења вратила са одговарајућим елементима на њему. 34. Моделирање у простору зупчаника, ланчаника, каишника, ременика и зупчастих ременица. Израда комплетних радионичких цртежа појединих машинских елемената.

Практична настава:
1. Примена софтверских пакета на обликовања машинских елемената и израда одређених рачунских примера. 2. Израда рачунских задатака из области радних оптерећења и напона у машинским елементима. 3. Израда толеранцијских мера коришћењем програмског пакета Microsoft Office Excel-а на одређеним примерима. 4. Практично показивање у лабораторији значаја толеранције на машинским елементима. 5. Израда примера из области спојева вратила и елемената. 6. Израда задатака коришћењем рачунара из области фрикционих, каишних и ремених преносника. 7. Прорачун и конструисање зупчастих каишних преносника на примерима аутомобилских мотора. 8. Упознавање са основним софтверским пакетима потребним за конструисање зупчастих преносника снаге. 9. Примена прорачуна основних геометријских параметара помоћу програмских пакета ZPS-1 и ZPS-2. 10. Одређивање радних напона код зупчаника утређених у мењач на возилу "PUNTO" 11. Израда задатака са конкретним вредностима за коничне зупчасте парове који се утређују у диференцијал путничких возила. 12. Прорачун спојница и кочница на моторним возилима.

Литература:
1. Миладиновић, С. (2010). <i>Машински елементи</i> , ВТШС Урошевац, Звечан.
2. Милтеновић, В. (2001). <i>Машински елементи: облици, прорачун, примена</i> , Машински факултет, Ниш.
3. Николић, В. (1999). <i>Машински елементи</i> , Машински факултет, Крагујевац.
4. Миладиновић, С. (2008). <i>Збирка задатака из Машинских елемената</i> , ВТШС Урошевац, Звечан.

Број часова активне наставе (недељно):

Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	Остали часови:
3	3	0	0	0

Методе извођења наставе:
Предавања, аудиторне и рачунске вежбе.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Активност у току предавања	5	Писмени испит	20
Практична настава	5	Усмени испит	30
Колоквијум-и	20		
Семинарски рад	20		
Укупно	50	Укупно	50